

BUREN OP HET GROOT BEGIJNHOF

BUURTWERKING GROOT BEGIJNHOF MECHELEN

Uitnodiging Algemene Vergadering

Onze vaste activiteiten vinden uiteraard weer plaats, alleen Kunst op het Begijnhof slaan we een jaartje over. De verbouwingen aan en de bestemming van het buurthuis verdienen eveneens onze aandacht.

Sedert begin januari is Jaap Boelens geen voorzitter meer van de vzw. We willen Jaap danken voor zijn jarenlange inzet als voorzitter, en voor het trekken van Kunst op het Begijnhof, dat tot ver buiten Mechelen bekend was!

Beste buur,

2011 is alweer enkele weken uit de startblokken geschoten. Een nieuw jaar betekent meestal een terugblik op het voorbije jaar en het nemen van goede voornemens, het uitwerken van nieuwe of van onder het stof gehaalde plannen en ideeën, ...

Ook de buurtwerking wil in 2011 - met jouw steun en hulp - in dezelfde positieve trend van 2010 verdergaan en met een dosis verse energie nieuwe initiatieven op poten zetten. Deze willen we graag voorstellen op onze Algemene Vergadering.

Daarom nodigen we je van harte uit op de Algemene Vergadering op 26 februari om 16.00 uur in het buurtlokaal.

Op de agenda:

- bedanking Jaap Boelens
- verslag van 2010
- agenda voor 2011
- een rondleiding in het buurtlokaal
- klinken op een nieuw buurtwerkingjaar

Hopelijk mogen we je verwelkomen!

Nieuwsbrief 2011 - 01

Inhoudstafel

Uitnodiging Algemene Vergadering	1
Het buurthuis,	
een verhaal in wording...	2
De vrienden van het Begijnhof	4
Gluren bij de burens	6
Agenda 2011	8

Colofon

Verantwoordelijke uitgever:
Groot Begijnhof Mechelen vzw
p.a. Inez Vanoverschelde
Vrouw van Mechelenstraat 21
2800 Mechelen
www.groot-begijnhof-mechelen.be

Alle opmerkingen over deze nieuwsbrief
zijn welkom!

Werkten mee aan dit nummer:
Koen Lenaerts (foto's), Vrienden van het
Begijnhof (foto's), Paul Lettany (lay-out),
Pier De Kock (redactie), Els Tanghe
(redactie), Sonja Vanoutryve (redactie),
Inez Vanoverschelde (redactie)

Het buurtlokaal, een verhaal in wording...

Tijdens de Levende Kerststal en/of bij het voorbij wandelen heb je ongetwijfeld gemerkt dat er al ontzettend hard is gewerkt aan het buurthuis. Al deze werken worden gefinancierd door de Kerkfabriek Sint Alexius en Catharina. De fase van de ruwbouw is achter de rug.

De tussenbouw, tussen het hoofdgebouw en het dodenhuisje, vormt een moderne in- en overgang tussen twee historische elementen en wordt aan weerszijden afsluitbaar. Ze herbergt een verwarmingsruimte en twee toiletten, waarvan één voor personen met een beperking.

Het houten plafond van het hoofdgebouw werd uitgetrokken, en voorzien van een nieuw, extra geïsoleerd plafond op de oorspronkelijke hoogte.

Alle ramen en deuren zijn vernieuwd en bestaan uit dubbel geïsoleerd glas.
Het dakgebinte werd volledig vernieuwd.

Het dodenhuisje werd volledig opgeknapt, waardoor we het eveneens als functionele ruimte kunnen gebruiken.

De tuinmuur is heropgebouwd en de brede ingang is versmald.

De bezetting van de binnenmuren van het hoofdgebouw werd door een paar noeste vrijwilligers afgekapte en opgeruimd (dank je wel Frans, Inez, Jan, Johan, Hans, Koen, Ludo, Paul, Walter en Wim).

De komende maanden zijn nog tal van bijkomende werken gepland.

- reinigen van buiten- en binnenmuren;
- nutsvoorzieningen leggen;
- betegelen.

De komende maanden overleggen de Kerkfabrieken de buurtwerking welke bestemming(en) het buurthuis in de toekomst zal krijgen. We willen samen nagaan hoe we kunnen samenwerken om het buurthuis zodanig te beheren dat het gebouw volledig tot haar recht komt en voldoende wordt gebruikt. Enkele mogelijkheden zijn het organiseren van extra activiteiten, het ter beschikking stellen aan derden, ...

Indien je zelf een idee voor een activiteit hebt, die in het buurthuis kan plaatsvinden, mag je dit zeker laten weten aan een van de kernleden of via Zaal.moreelstraat@gmail.com.

Alle reacties zijn welkom!

Stickers: Vrienden van het Begijnhof
tekening: Dominique Ampe

Vrienden van het Begijnhof

Tijdens de eerste editie van deze nieuwsbrief leerde je Frans Ophalvens wat beter kennen. Op het begijnhof wonen nog andere iconen en, in dit geval, legendarische groepen. Een daarvan is “Vrienden van het Begijnhof”. Je leest hieronder meer over hun initiatieven.

Op een woensdagmiddag eind januari 2011, nestel ik mij aan een tafel tussen een drietal pioniers van “De Vrienden van het Begijnhof”. Hun namen zien ze liever niet vernoemd want ze waren één groep enthousiaste bewoners.

“We zijn ontstaan in 1973 omdat kapelaan Frans Vermuyten toen met rust ging en hij erop stond om het Begijnhof te herwaarderen met de mensen van het Begijnhof zelf. Kapelaan Vermuyten was een sociaal en kunstzinnig man en gedurende een korte periode organiseerde hij verschillende concerten in de kerk. Hij had dus eigenlijk een beetje de weg geëffend. Dus zijn we in 1973 begonnen met kerstkransen te maken en op te hangen in het Begijnhof. Tja en wat doe je dan met Pasen? Voilà paasbloemen! Vanaf het begin hebben we ook de verjaardagskaart ingevoerd. Trouwens die verjaardagskaarten hadden altijd een afbeelding van het Begijnhof en daar stond dan ook een woordje uitleg bij. We waren met een twintigtal en elke straat had zijn verantwoordelijke en die hield een oogje in het zeil. Zo kregen we snel een goed zicht

op het Begijnhof. Werd er iemand ziek dan werd dat gemeld en gingen we die bezoeken met een cadeautje of helpen indien nodig. Wij waren echt een groep met een hart voor de buurt en we waren altijd met volk genoeg. Nu missen we dat een beetje. Het zijn natuurlijk andere tijden en de mensen hebben het veel drukker en ze gaan met twee werken...maar veel nieuwkomers missen toch een beetje een hart voor de buurt.

We hadden geen bestuur; geen voorzitter; geen lidgeld, geen lokaal, geen subsidie en nu en dan kregen wij een gift. Het groen voor de kerstkransen kregen we gratis. In het begin wilden sommigen geen krans, maar het jaar daarop stonden ze als eerste in de rij. We trokken met een ladder door het Begijnhof om kransen op te hangen. De grote kerstkrans in de Jezuspoort werd door ons gemaakt samen met de scouts en de gidsen. In de Nonnenstraat plaatsten we een grote kerststal die getimmerd werd door een bewoner. De beelden kwamen uit de Katelijnekerk en waren van de hand van beeld-

houwer Vanderveken. De beelden werden met een ketting vastgelegd en elke avond werden deze terug veilig binnen gebracht. Later gingen we kerstliederen zingen, de ene al wat beter dan de andere. We organiseerden een driekoningenstoet met herders en echte schapen. De kostuums waren de processiekleiden van Katelijne. Die stoet telde soms meer dan zestig man! Tijdens de paaseierenactie reden we met een auto en een grote luidspreker door de straten en in 1976 werd voor de eerste maal het Passiespel opgevoerd.

Het stadsbestuur was het Begijnhof een beetje "vergeten" en sommige toeristen vroegen aan de bewoners waar dat Begijnhof nu eigenlijk lag. Wel om ons te profileren hebben we toen de stad gevraagd of we geen tegeltuintjes mochten aanleggen. We mochten dat doen, maar alleen daar waar de tegeltjes weg waren. Tja een goed verstaander... We hebben ook nog een actie ondernomen om de lege nissen van de huizen op te vullen met Mariabeeldjes. We

gingen zelfs de straatjes witten! Maar gelijk wat er gebeurde...op het einde was er altijd taart. Uiteraard waren er wel eens conflicten maar die werden opgelost. Wat we ook deden ... dat was altijd sociaal gericht.

Na 25 jaar zijn we ermee gestopt omdat de meesten van ons een dagje ouder werden en ook omdat het fysiek moeilijker werd om mee te werken. Natuurlijk waren dat andere tijden en alles evolueert, maar we hebben toch wel de indruk dat de huidige buurtwerking teveel de activiteit om de activiteit inricht. De activiteiten lijken ons minder bedoeld om de contacten tussen de bewoners te bevorderen. Wat we jammer vinden is dat er een beetje gezwezen wordt over De Vrienden van het Begijnhof, want uiteindelijk is het bij ons toch allemaal begonnen!".

Dat is dus bij deze rechtgezet. Bedankt voor de leuke babbel!

Driekoningenstoet van 1976 op het Begijnhof

Foto: Vrienden van het Begijnhof

Gluren bij de buren

vlr: Jan, Inez en Pier

In november kwam Sonja Vanoutryve, een bewoonster van het Begijnhof in Gent, op bezoek op het Mechels begijnhof. Op het Gentse Begijnhof hebben ze eveneens een nieuwsbrief, waar ze in elke editie een artikel publiceren over een van de andere Vlaamse begijnhoven. Ook het begijnhof van Mechelen mag dus zeker niet in die rij ontbreken.

Tijdens het bezoek kwam zowel het ontstaan van het Mechelse begijnhof als de evolutie tot het huidige Groot Begijnhof ter sprake. Samen met Jan Van Asch dook Sonja in de geschiedenis van het Groot Begijnhof, het wel en wee van de begijnen en de veranderingen die het begijnhof de laatste decennia heeft doorgemaakt. Sonja en Linde leidden hun gaste rond in hun gerenoveerde begijnhofwoningen. Er werd uitleg gegeven over het ontstaan en doel van de buurtwerking, de georganiseerde activiteiten, de contacten met externe partners en geldelijke middelen.

Hieronder vind je enkele fragmenten uit dit artikel.

In Mechels begijnhof zorgt men voor elkaar

"Koude handen (en voeten), een warm hart" schoot me enkele keren door het hoofd toen ik op een bitter koude novemberdag in het Mechels begijnhof wandelde. De warmte was er door mijn begeleiders Inez Vanoverschelde en theatermaker en sociaal kunstenaar Pier De Kock. Inez woont nu tien jaar in het begijnhof en Pier verkaste er (officieel) pas in begin november. Mijn gastvrouw heeft de koster van de begijnhofkerk Jan Van Asch opgetrommeld en ook bij hem ervaar ik een even groot enthousiasme.

Waarom kreeg Mechelen uiteindelijk een Groot en Klein begijnhof?

Jan Van Asch: In het begin woonden de begijnen in de buurt van de kathedraal, toen de meesten buiten de muren gingen leven, bleven

Jan Van Asch

de oudere vrouwen achter de Katelijne kerk wonen. Zo ontstond het Klein Begijnhof dat geen pastoor had maar wel een kapelaan.

Door de maatschappelijke veranderingen verminderde het aantal begijnen gestaag. De leeggekomen huizen werden verhuurd aan "leken" en in 1925 werd het begijnhof als parochie afgeschaft, werd daarna kapelanie behorend tot St.-Katelijneparochie. Na het slopen van

de poorten was van een echt begijnhof geen sprake meer: Het hof geraakte stilaan opnieuw geïntegreerd in de stad en bewoond door gezinnen en alleenstaanden. In tegenstelling tot ons begijnhof [van Gent nvdr] is het de kerkfabriek die uiteindelijk eigenaar werd van de huizen en conventen. In de loop der geschiedenis werden sommigen verkocht en nagenoeg het hele be-gijnhof is thans geprivatiseerd.

Het is nog bijtend koud wanneer ik met Inez en Pier verder op het Groot Begijnhof wandel. Hier staan wel auto's op straat en slechts hier en daar zijn er gevels geverfd in ossenbloedkleur. Veel bewoners hebben hun woning gerenoveerd en zowel Linde als Sonja tonen ons met fierheid hun huis dat ze in de loop der jaren hebben verbouwd tot gezellige en (bijna) oorspronkelijk begijnhuizen.

Ietwat verder zie ik een vreemde robot aan het werk: hier, waar vroeger de infirmerie was, wordt de Gouden Carolus gebrouwen in het Anker. Veel mensen zijn er vandaag niet op

straat maar de enkelingen die we ontmoeten lijken Inez en Pier te kennen. "Het is hier een traditie dat mensen voor elkaar zorgen", zegt Inez. "Jaren geleden ging dat op een vrij natuurlijke manier. Om te verhinderen dat de bomen rond de kerk gerooid zouden worden in de jaren '90, werden er affiches opgehangen en dat was zo'n beetje de eerste actie van de buurt. Later werd het een feitelijke vereniging, en vier jaar geleden

heeft de buurtwerking een vzw opgericht. De Buurtwerking Groot Begijnhof komt op voor de verbetering van de leefomgeving en het bevorderen van de sociale contacten tussen de bewoners van onze wijk. Niets meer, niets minder. Het bestuur bestaat momenteel uit vier personen, maar alle activiteiten worden georganiseerd door een vaste kern van zowat 12 personen en voor grote evenementen kunnen ze rekenen op 30 à 40 vrijwilligers".

We danken Sonja Vanoutryve omdat we haar artikel ook in onze nieuwsbrief mochten publiceren! Meer informatie over het Sint-Elisabeth-Begijnhof van Gent:

<http://www.elisabethbegijnhof.be>

Agenda 2011

Noteer zeker de volgende activiteiten
in je agenda:

Zaterdag 26 februari

Algemene vergadering om 16.00 uur
Bezichtiging buurtlokaal
Drink

Zondag 24 april

Paasactie, met de Paashaas, chocolade, en een
receptie in de Moreelstraat
Vanaf 09.30
Paasdrink 11.00

Zaterdag 7 mei

Bebloemingsactie
meer hierover in de volgende nieuwsbrief

Zaterdag 10 september

Rommelmart

Zaterdag 24 september

Quiz

Zaterdag 17 en zondag 18 december

Levende kerststal

Indien je zelf voorstellen hebt voor nieuwe activiteiten, mag je deze zeker laten weten aan één van de kernleden of mailen naar info@groot-beginhof-mechelen.be.

Als je graag als vrijwilliger wil meewerken en/of wil deelnemen aan de kernvergaderingen, mag je dit ook zeker doorgeven. We vergaderen één keer per maand.